

80. ABESE SÛRESİ

Mekke döneminin başlarında, Necm sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, Hz. Peygamber'in bir davranışını eleştiren ilk ayetindeki "Abese: Suratını astı" kelimesinden almıştır. 42 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imın adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

I. Mekke'nin ileri gelen inkârcılarına büyük bir umut ve heyecanla İslâm'ı tebliğ etmekte olan Peygamber, gözleri görmeyen bir müminin, "Ey Allah'ın Elçisi! Allah'ın sana öğrettiklerinden bana da öğret!" diye seslendiğini duyunca, "yersiz ve zamansız" bulduğu bu müdâhaleden hoşlanmayarak **suratını astı ve** adamcağıza

arkasını döndü! Neden mi?

2. Cahiliye döneminin değer yargılarına göre hem bireysel hem de ekonomik ve sosyal açıdan zayıf kabul edilen, aynı zamanda **gözleri görmeyen** bir mümin, Peygamberin **yanına gelerek**, onun çok önemli gördüğü bu konuşmasını yarıda kesti ve kendi ölçülerine göre “ayak takımı” olarak bildikleri kimseleri meclislerinde görmek istemeyen müşrikleri tedirgin edip, onların dâvete kulak ve rmelerini engelledi diye.

3. Hayır, bunu yapmamalıydın, ey Peygamber! **Ne biliyorsun, belki de o** kör adam, senin okuyacağın birkaç ayet sayesinde günah kirlerinden **arınıp** tertemiz bir kul olacak?

4. Ya da senin vereceğin **öğüdü** can kulağıyla dinleyecek de, bu **öğüt ona fayda verecek?**

5. Fakat kendisini her konuda **yeterli gören** ve Allah'ın yol göstericiliğine muhtaç olmadığını iddia eden o kibirli kâfire **gelince;**

6. Sen, imana gelir ümidiyle —hidâyete gönlünü açan o tertemiz mümini ihmal etme pahasına— **ona yöneliyorsun.**

7. Oysa apaçık hakîkati kendisine tebliğ ettiğin hâlde, hâlâ inat ve kibirle yüz çeviriyorsa, **sen o n u n** inkâr ve günah kirlerinden arınmamasından sorumlu değilsin ki!

8. Öte yandan, Kur'an'a susamış bir hâlde sana büyük bir istekle gelen,

9. Üstelik, kalbi Allah'a karşı **saygıyla dopdolu olduğu hâlde** gelmişken,

10. Sen ona gereken **i l g i** ve şefkati **göstermiyorsun.** Oysa tebliğ ve irşatta öncülük hakkı, dâimâ “arınmak” isteyen kimselerin olmalıdır.

11. Hayır; sakın bunu bir daha yapma! Kur'an'a iman etme “lütfunda” bulunacaklar diye, o inkârcılara aşırı yüz verip onları şımartma; Allah'ın ayetlerini onlara “yalvarırcasına” tebliğ ederek bu

Kitabın değerine gölge düşürme! Çünkü **bu** Kur'an, yüreklerini hakîkate açan kimseler için bir öğüt ve **uyarıdan ibarettir**.

12. Öyleyse, dünya ve âhirette kurtuluş ve esenliğe ulaşmak **isteyen, ondan öğüt alsın**. Kendisini ebedî azâba mahkûm etmek isteyen de, bırak ondan yüz çevirsin!

13. O Kur'an ki, **kutsal sahifelerde ayet** ayet, sûre sûre nakşedilmiş bir ilâhî yol göstericidir.

14. Hiçbir kâfirin himmetine muhtaç olmayan **yüce ve tertemiz** sahifelerde...

15,16. Melekler arasından seçilen **üstün ve erdemli elçiler aracılığıyla** Muhammed (s)'in kalbine vahyedilen, böylece Son Elçinin diliyle insanlığa sunulan ve onun izinden yürüyen İslâm dâvetçilerinin tebliğ çalışmalarıyla tüm dünyaya duyurulan ilâhî kurtuluş reçetesidir.

Ama gel gör ki, insanların çoğu ayetlerimizden yüz çeviriyor:

17. Kahrolası insan; ne kadar da nankördür!

18. Hiç düşünmez mi ki, Allah onu hangi şeyden yaratmış:

19. Bir damlacık sudan! Öyle ki, Rabb'i onu bir çiğnem et parçası hâlinde yarattı, sonra ona, yeryüzünde karşılaşacağı ortam ve şartlara uygun, hârika bir şekil verdi.

20. Böylece, ona birçok imkân ve yetenekler bahşederek, önce annesinin karnından çıkmasının, daha sonra yeryüzünde yaşamasının yolunu ona kolaylaştırdı.

21. Derken, kısıacık bir ömrün ardından onu öldürüp mezara koydu.

22. Ve dilediği zaman da onu yeniden diriltip hesaba çekecektir.

Peki insanoğlu, kendisine bahşedilen bütün imkanları yerinde ve yeterli bir şekilde kullanarak

istenen olgunluk seviyesine ulaşabildi mi?

23. Hayır; çünkü o, Rabb'inin Kitap göndererek kendisine emrettiği kulluk görevini henüz tam olarak yerine getirmiş değildir!

24. Öyleyse insan, yiyeceklerinin nasıl mûcizevî bir şekilde hazırlanıp önüne getirildiğine bir baksın:

25. Biz canlıların hayat kaynağı olan **suyu** nasıl bulutlardan **şarıl şarıl akıttık.**

26. Sonra, toprağı nasıl **lime lime** yarıp oradan yemyeşil filizler çıkardık.

27. Böylece, orada hârika bitkiler **yetiştirdik;** örneğin, besin deposu **tahıllar,**

28. Üzüm bağları, sebzelerle dolu **bostanlıklar,**

29. Boy boy zeytinlikler, hurmalıklar,

30. İri ve sık ağaçlı bahçeler,

31. Çeşit çeşit, renk renk meyveler,
hayvanlarınız için **çayır**lar ve daha neler neler...

32. Ve bütün bunları, sizin ve hayvanlarınızın her türlü ihtiyaçlarının karşılanarak bu dünyada rahat ve huzur içinde **yaşamaları için** yaptık (79. Nâziât: 33).

İşte herşeyi bilen ve herşeye gücü yeten Allah, elbette sizi yeniden diriltip hesaba çekmeye de kadirdir:

33. Evet, toprağa karışmış ölü bedenleri mezarlarından kaldıracak olan **o müthiş çığlığın koptuğu** ve tüm insanların, hesap vermek üzere Büyük Mahkemeye çıkarıldığı **an,**

34. O gün her günahkâr **insan,** kendi canının derdine düşecek ve tüm yakınlarını, sevdiklerini **bırakıp kaçacak;** mesela, öz **kardeşini!**

35. Kendisini yetiştirip büyüten annesini,

babasını!

36. Bir ömür aynı yastığa baş koyduğu hayat **arkadaşını** ve hattâ, bir zamanlar üzerlerine titrediği, öpmeye bile kıyamadığı **çocuklarını!**

37. Çünkü o **Gün**, onlardan her birinin **başından aşkın işi** ve kendisine yetecek kadar derdi **vardır.**

38. O **Gün** öyle yüzler var ki; sabah güneşi gibi ıslıl ıslıl, **apaydınlıktır,**

39. Cenneti kazandığı için **gülümsemekte**, ilâhî müjdeyle **sevinmektedir.**

40. Yine o **Gün** öyle yüzler de vardır ki, keder ve pişmanlıktan **toza toprağa bulanmış,**

41. Ve **üzerlerine kapkara** bir dehşet ve ümitsizlik karanlığı **çökmüştür.**

42. İşte **onlar**, gerek sözleri, gerek ortaya koydukları hayat tarzıyla Allah'ın ayetlerini **inkâr**

**e d e n , böylece doğru yoldan sapan
kimselerdir!**